

Любонько А. О.

студентка 3-го курсу Інституту прокуратури та слідства
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЕТИКА АДВОКАТА

Адвокат, як сторона у судовому процесі, а також як особа яка надає юридичну, правову допомогу, має володіти високопрофесійними, і високоморальними якостями особистості. Вони не можуть бути абстрактними, адже іноді і досить часто вони вирішують долі людей, і за порушення і неналежне виконання цих якостей може наставати відповідальність для адвоката. Ці якості ми можемо ототожнювати з етичними засадами. Серед галузей етичної науки виділяють професійну етику. Професійна етика являє собою сукупність правил поведінки певної соціальної групи, що забезпечує моральний характер взаємовідносин, обумовлених або пов'язаних з професійною діяльністю, а також саму галузь науки, що вивчає специфіку проявів моралі в різних видах діяльності. Таким чином до професійної етики ми можемо віднести етику адвоката. Адвока́тська е́тика — приписувана корпоративними правилами належна поведінка адвоката у тих випадках, коли правові норми не встановлюють для нього конкретних правил поведінки.

Як і будь-яке правило поведінки, адвокатська етика характеризується рядом ознак. А саме:

Правила та норми, що регулюють не загальні, а професійні обов'язки.

Сукупність норм поведінки, що впливає із загальних правил моралі

Правила, що регулюють сторони діяльності адвокатів, нерозривно пов'язані з честю і гідністю кожного з адвокатів окремо і адвокатури в цілому.

Що стосується правового регулювання цього питання, то воно закріплене у Законі України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», та в Правилах адвокатської етики.

Згідно з Правилами, (розд. II) адвокати у своїй повсякденній практиці керуються такими засадами як: незалежність та свобода адвоката у здійсненні адвокатської діяльності, дотримання законності, домінантність інтересів клієнта, неприпустимість конфлікту інтересів, конфіденційність, компетентність та добросовісність, повага до адвокатської професії, культура поведінки, обмежене рекламування діяльності адвокатів. Але дивлячись на сьогоденні реалії адвокати не завжди дотримуються цих принципів і іноді зловживають ними, тим самим порушуючи і моральні і правові засади. Тому завданням сучасної юридичної освіти має бути — підвищення рівню компетентності адвоката та значимості адвокатської професії. (Правила адвокатської етики від 17 листопада 2012 року // Відомості Верховної Ради. — 2013 р. — № 48. — Розділ II)

Так як адвокати часто порушують і нехтують «Правилами адвокатської етики» потрібно на законодавчому рівні, посилити відповідальність адвоката за порушення свого професійного обов'язку та правил адвокатської етики, а також ввести інститут обов'язкового страхування професійної відповідальності. Крім того, важливо змінити вимоги до досвіду у юридичній сфері майбутнього адвоката при здачі іспитів для отримання свідоцтва про право

на заняття адвокатською діяльністю з 2 років до 5. ([Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://uristinfo.net/2011-01-16-19-18-47/140-appel-ta-in-sudovi-ta-pravoohoronni-organi/3706-rozdil-12-advokatura-ukrayini.html>). Це достатній час для отримання необхідних теоретичних та практичних навичок, вивчення особливостей, усіх нюансів професії адвоката, а також для пізнання самого життя, адже адвокат як особа, якій довіряють людську долю, повинен сам бути досвідченим в особливостях нашого буття.. Це зумовить більш відповідальне та сумлінне ставлення адвокатів до своїх професійних обов'язків.

Питання адвокатської етики були предметом розгляду вітчизняних і зарубіжних вчених та юристів-практиків, зокрема, Білоус К., Варфоломієвої Т., Васьковського Є., Святоцького Д., Загарії В., Молло М., Казанського П., Мейера Д., Симоненко Г. та ін. Тим не менше, ця проблематика залишається актуальною. Отже аналізуючи законодавчі акти, доктринальні матеріали ми можемо стверджувати, що адвокатська етика являє собою систему науково обґрунтованих уявлень про морально-етичних аспектах адвокатської діяльності та їх оцінок. Адвокатська етика є складова частина науки про адвокатуру, її відносно відокремлений інститут, а також частина загальної юридичної етики (поряд, наприклад, із судовою етикою, професійною етикою підприємця). Необхідність виділення адвокатської етики з етики інших юридичних професій випливає з особливостей адвокатської діяльності. Адвокат, з одного боку, здійснює функції із захисту прав, свобод та інтересів фізичних і юридичних осіб, покладені на нього державою, а з іншого боку, виконує доручення особи, яка потребує юридичної допомоги, захисту його суб'єктивних прав, найчастіше від тієї ж держави в особі його посадових осіб. Таким чином, на адвоката лежить подвійна відповідальність, йому доводиться у своїй повсякденній роботі вирішувати проблему суперечностей між державними інтересами та інтересами індивіда.